

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Vår dato: 30.11.2012   Vår referanse: 2012/1176   Deres/Dykkar dato: 05.09.2012   Deres/Dykkar ref: 12/3854   Saksbehandler: Turid Næss   Telefon: 3286 9511

HØRING - FORSKRIFT OM RAMMEPLANER FOR LÆRERUTDANNING TRINN 8 - 13

Høgskolen i Buskerud har mottatt høringsbrev fra departementet og gir innledningsvis kommentarer i forhold til forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning 8-13. Videre gis generelle kommentarer til de nye rammeplanforslagene.

Karakterkrav PPU 8-13 § 6

HiBu støtter at gjennomsnittskarakteren for opptak til PPU bør være karakteren C eller bedre på masterutdanningen.

Krav til antall fag for opptak – PPU 8-13 § 6

Høgskolen i Buskerud støtter opptakskrav om mastergrad hvorav ett av de to undervisningsfagene er på masternivå. Høgskolen tolker det dit hen at det andre undervisningsfaget kan ligge på bachelornivå. En gjennomsnittskarakter for de to fagene må utgjøre en C eller bedre.

HiBu foreslår endring i ordlyden i siste setning i § 6 ”Det er krav om gjennomsnittskarakteren C eller bedre i de to undervisningsfagene”.

Aldersspenn for utdanningsprogrammene 8 - 13

Rammeplanene som nå er sendt på høring viderefører prinsippet om lærerutdanninger som er spesielt innrettet mot mer avgrensede alderstrinn i skolen, selv om formuleringen «*særlig innrettet mot 8-13*» ikke utelukker at utdanningene også ivaretar andre alderstrinn. En avgrensning vil kreve at det også blir etablert nye spesialiserte lærerutdanninger rettet for arbeid innen voksenopplæring, eller det må etableres gode videreutdanningsmuligheter for lærere som ønsker å undervise denne aldersgruppa. For enkelte svært spesialiserte utdanninger, eks. kunstfagene, vil det være nødvendig at integrert lektorutdanning og PPU-utdanning kvalifiserer for hele skoleløpet.

Opptakskrav til lærerutdanninger - generelt

Karakterkrav

HiBu ser det som naturlig at enkelte utdanninger er avhengig av lempeligere opptakskrav som åpner for flere søkergrupper. Det må understrekes at poenggrenser og minimumskarakterer i enkelte fag i seg selv ikke er en garanti for å sikre at kommende lærere har tilstrekkelig kompetanse. Unntakene bør ikke føres inn i den generelle rammeplan, men bør inngå som del overgangsordninger / midlertidig ordninger for å sikre rekrutteringsbehovet i skoleverket.

HiBu stiller seg bak forslaget til rammeplaner om skillet mellom opptakskravene for PPU-A og når søkerne må ta en faglærerutdanning-

Fag hvor det i dag kan være særlig aktuelt å ha kun ett undervisningsfag som opptakskrav er kunstfagene, språkfag, realfag, rettslære, men også for språkfagene (fremmedspråk spesielt).

HiBu har forståelse for at en må lage særskilte opptaksordninger til lærere i enkelte fag i yrkesforberedende opplæring, men departementet bør vurdere om de ikke i enkelte yrkesfag også kan stilles krav master som normalkrav for opptak til PPU. Helse og sosialfagene bør ha som ambisjon at kommende faglærere har mastergrad.

HiBu mener at det på et generelt grunnlag ikke bør gis fritak for kompetansekrav til mastergrad for søkere med realfaglig bakgrunn. Framfor å gi slike fritak bør departementet vurdere å igangsette flere disiplinfulle og fagdidaktiske mastergradstilbud. Departementet kan i tillegg etablere særskilte videreutdanningstilbud som vil føre fram til mastergrad i skolefaget framfor å se på ordning om fritak.

Ikrafttredelse av de nye utdanningsprogrammene, finansiering og krav til fagmiljø.

Høgskolen i Buskerud har ikke innvendinger til at de nye utdanningsprogrammene iverksettes fra høsten 2013 dersom det ikke stilles krav om NOKUT-akkrediteringer av nye utdanningsprogrammer og at det gis økonomiske tilskudd til utdanningsinstitusjonene for utarbeidelse og implementering av de nye utdanningsprogrammene.

For flere fag vil skjerpede krav til fagmiljøenes sammensetning kunne medføre at mindre fag ikke kan tilbys som PPU tilbud. HiBu mener departementet bør vurdere om en kan fravike kravet om fagmiljøets sammensetning ved en enkeltinstitusjon ved å inngå samarbeidsavtaler mellom fagmiljøer ved to eller flere utdanningsinstitusjoner

Styrking av praksis i utdanningene og krav til praksisskoler støttes på et prinsipielt grunnlag, men dette vil gi utdanningsinstitusjonene betydelig økte kostnader. I tillegg vil mange studenter kunne få langt høyere utdanningskostnader og relativt mange PPU studenter gjennomfører studiet som deltidsstudium i tillegg til arbeid i skoleverket.

Høringsmerknader til § 2 læringsutbyttebeskrivelsene.

Generelt vil det være viktig at en sikrer at læringsutbyttebeskrivelser for alle lærerutdanninger uttrykkes så lik som mulig. Det bør derfor foretas en vesentlig harmonisering av læringsutbyttebeskrivelsene mellom de ulike utdanningsprogrammene. Harmoniseringen bør også gjøres ut i fra de allerede vedtatte rammeplaner for GLU-utdanningene.

I samtlige læringsutbytteområder savnes behovet for kandidatens kompetanse i arbeid i et mangfoldsamfunn. Flerspråklige, flerkulturelle kontekster, kjønnsidentiteter, seksuelle legninger, sosiale forhold vil ikke være mindre viktig for arbeid med 8-13 enn i arbeidet med elever på lavere nivå.

Formuleringen som finnes i PPU-Y «*har bred kunnskap om ungdomskultur, ungdoms utvikling og læring i ulike sosiale og flerkulturelle kontekster*» er den læringsutbyttebeskrivelsen som best synliggjør ovennevnte kompetansebehov hos læreren. HiBu foreslår at en bruker denne formuleringen for alle utdanningsprogrammene, men også at det føyes til et eget punkt om kjønnsidentitet, seksuell legning og kulturell tilhørighet: «*har bred kunnskap om ungdomskultur, ungdoms utvikling, identitetsdanning og læring i et mangfoldsamfunn.*»

For PPU-A bør det presiseres at kandidaten både må ha kjennskap til fagets arbeidsmåter i yrkesforberedende og studieforberedende utdanningsprogram. Dette bør først og fremst legges inn som en generell setning under § 2: «*Kandidaten skal samlet sett ha kompetanse som gjør kandidaten skikket for å arbeide innen yrkes- og studieforberedende utdanningsprogram*»

Videre kan dette også presiseres under strekpunkt 2 under ferdigheter. Her forslår HiBu at dette formuleres slik: «*kan lede og legge til rette for undervisning som fører til gode faglige og sosiale læringsprosesser i yrkes- og studieforberedende utdanningsprogram*»

5-årig integrert lektorutdanning

Høgskolen i Buskerud er enige i hovedtrekkene i forslag til rammeplan. Imidlertid ser vi at utdanningene i praksis kan bli mindre skolerettet enn de øvrige integrerte lærerutdanninger da planen ikke stiller klare krav til at alle undervisningsfag må være innrettet mot arbeid i skolen.

Det er viktig å foreta et klarere skille mellom en integrert 5-årig lærerutdanning for 8-13 og i prinsippet en 6-årig lærerutdanning som bygger på Mastergrad, to undervisningsfag og en ettårig PPU-utdanning. Rammeplanens begrensninger og muligheter til bruk av fellesemner mellom ulike utdanningsprogrammer bør først og fremst gjelde for de ulike lærerutdanningsprogrammene, slik at en sikrer god skolefaglig forankring.

Med vennlig hilsen
Høgskolen i Buskerud

Hein Lindquist (sign.)
dekan

Turid Næss (sign.)
studiesjef